

412**KONWENCJA Nr 159 MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY****dotycząca rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych,**

przyjęta w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 20 czerwca 1983 r. została przyjęta w Genewie Konwencja Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w następującym brzmieniu:

*Przekład***KONWENCJA Nr 159****dotycząca rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych**

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy,

zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrana tam w dniu 1 czerwca 1983 r. na sześćdziesiątej dziewiątej sesji,

biorąc pod uwagę istniejące normy międzynarodowe zawarte w Zaleceniu dotyczącym przystosowania i rehabilitacji zawodowej inwalidów, z 1955 r., i w Zaleceniu dotyczącym roli poradnictwa i kształcenia zawodowego w rozwoju zasobów ludzkich, z 1975 r.,

biorąc pod uwagę, że od czasu przyjęcia Zalecenia dotyczącego przystosowania i rehabilitacji zawodowej inwalidów, z 1955 r., nastąpił znaczny postęp w rozumieniu potrzeb rehabilitacji, w zakresie i organizacji usług rehabilitacyjnych, a także w ustawodawstwie i praktyce wielu Członków w sprawach objętych powyższym Zaleceniem,

zważywszy, że Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych ogłosiło rok 1981 Międzynarodowym Rokiem Osób Niepełnosprawnych pod hasłem „Pełne uczestnictwo i równość” i że ogólny Światowy Program Działania dotyczący osób niepełnosprawnych ma na celu zapewnienie skutecznych środków, na szczeblach międzynarodowym i krajowym, osiągnięcia „pełnego uczestnictwa” osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i w rozwoju oraz „równości”,

zważywszy, że rozwój ten uzasadnia przyjęcie nowych norm międzynarodowych w tym przedmiocie, które uwzględniają, w szczególności, potrzebę zapewnienia równości szans i traktowania wszystkich grup osób niepełnosprawnych, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, w dziedzinie zatrudnienia i integracji społecznej,

postanowiwszy przyjąć niektóre wnioski w sprawie rehabilitacji zawodowej, która to sprawa stanowi czwarty punkt porządku dziennego sesji,

CONVENTION 159**Convention concerning Vocational Rehabilitation and Employment (Disabled Persons)**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Sixty-ninth Session on 1 June 1983, and

Noting the existing international standards contained in the Vocational Rehabilitation (Disabled) Recommendation, 1955, and the Human Resources Development Recommendation, 1975, and

Noting that since the adoption of the Vocational Rehabilitation (Disabled) Recommendation, 1955, significant developments have occurred in the understanding of rehabilitation needs, the scope and organisation of rehabilitation services, and the law and practice of many Members on the questions covered by that Recommendation, and

Considering that the year 1981 was declared by the United Nations General Assembly the International Year of Disabled Persons, with the theme “full participation and equality” and that a comprehensive World Programme of Action concerning Disabled Persons is to provide effective measures at the international and national levels for the realisation of the goals of “full participation” of disabled persons in social life and development, and of “equality”, and

Considering that these developments have made it appropriate to adopt new international standards on the subject which take account, in particular, of the need to ensure equality of opportunity and treatment to all categories of disabled persons, in both rural and urban areas, for employment and integration into the community, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to vocational rehabilitation which is the fourth item on the agenda of the session, and

postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formę konwencji międzynarodowej,

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

przyjmuje dnia dwudziestego czerwca tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego trzeciego roku następującą konwencję, która otrzymuje tytuł: Konwencja dotycząca rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, z 1983 r.:

adopts this twentieth day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-three the following Convention, which may be cited as the Vocational Rehabilitation and Employment (Disabled Persons) Convention, 1983:

CZĘŚĆ I

PART I

Definicja i zakres stosowania

Definition and scope

Artykuł 1

Article 1

1. Dla celów niniejszej konwencji określenie „osoba niepełnosprawna” oznacza osobę, której możliwości uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego są znacznie ograniczone w wyniku ubytku zdolności fizycznych lub umysłowych, właściwie orzeczonego.

1. For the purposes of this Convention, the term “disabled person” means an individual whose prospects of securing, retaining and advancing in suitable employment are substantially reduced as a result of a duly recognised physical or mental impairment.

2. Dla celów niniejszej konwencji każdy Członek uzna, że celem rehabilitacji zawodowej jest umożliwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia, awansu zawodowego, aby w ten sposób ułatwić jej włączenie się lub ponowne włączenie się do społeczeństwa.

2. For the purposes of this Convention, each Member shall consider the purpose of vocational rehabilitation as being to enable a disabled person to secure, retain and advance in suitable employment and thereby to further such person's integration or reintegration into society.

3. Postanowienia niniejszej konwencji będą stosowane przez każdego Członka za pomocą środków właściwych dla warunków krajowych i zgodnych z praktyką krajową.

3. The provisions of this Convention shall be applied by each Member through measures which are appropriate to national conditions and consistent with national practice.

4. Postanowienia niniejszej konwencji mają zastosowanie do wszystkich grup osób niepełnosprawnych.

4. The provisions of this Convention shall apply to all categories of disabled persons.

CZĘŚĆ II

PART II

Zasady polityki rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Principles of vocational rehabilitation and employment policies for disabled persons

Artykuł 2

Article 2

Każdy Członek, zgodnie z warunkami, praktyką i możliwościami krajowymi, opracuje i realizować będzie politykę krajową w dziedzinie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz będzie dokonywał jej okresowego przeglądu.

Each Member shall, in accordance with national conditions, practice and possibilities, formulate, implement and periodically review a national policy on vocational rehabilitation and employment of disabled persons.

Artykuł 3

Article 3

Polityka ta będzie zmierzała do zapewnienia, aby właściwe środki rehabilitacji zawodowej były dostępne dla wszystkich grup osób niepełnosprawnych, oraz do popierania możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

The said policy shall aim at ensuring that appropriate vocational rehabilitation measures are made available to all categories of disabled persons, and at promoting employment opportunities for disabled persons in the open labour market.

Artykuł 4

Article 4

Polityka ta będzie oparta na zasadzie równości szans pracowników niepełnosprawnych i pracowników w ogóle. Będzie także przestrzegana zasada równości szans i traktowania niepełnosprawnych pracowników płci męskiej i żeńskiej. Specjalne pozytywne środki, zmierzające do zagwarantowania rzeczywistej równości szans i traktowania pracowników niepełnosprawnych i innych pracowników, nie będą uważane za dyskryminujące do tych ostatnich.

The said policy shall be based on the principle of equal opportunity between disabled workers and workers generally. Equality of opportunity and treatment for disabled men and women workers shall be respected. Special positive measures aimed at effective equality of opportunity and treatment between disabled workers and other workers shall not be regarded as discriminating against other workers.

Artykuł 5

Realizacja tej polityki, włączając w to środki, jakie powinny być podejmowane w celu popierania współpracy i koordynacji działań instytucji publicznych i prywatnych, zajmujących się rehabilitacją zawodową, będzie konsultowana z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników. Będzie ona także konsultowana z reprezentatywnymi organizacjami osób niepełnosprawnych i organizacjami działającymi na ich rzecz.

CZĘŚĆ III

Działania na szczeblu krajowym na rzecz rozwoju rehabilitacji zawodowej i służb zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Artykuł 6

Każdy Członek będzie podejmował, w drodze ustawodawstwa krajowego lub w każdy inny sposób zgodny z warunkami i praktyką krajową, wszelkie kroki, jakie mogą być niezbędne do wprowadzenia w życie artykułów 2, 3, 4 i 5 niniejszej konwencji.

Artykuł 7

Właściwe władze będą podejmować środki w celu utworzenia i oceny działania służb poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy, zatrudnienia i innych podobnych służb, umożliwiających osobom niepełnosprawnym uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia oraz awansu zawodowego; istniejące służby dostępne dla ogółu pracowników będą wykorzystywane, zawsze, gdzie jest to możliwe i celowe, po niezbędnym ich przystosowaniu.

Artykuł 8

Podejmowane będą kroki w celu popierania tworzenia i rozwijania służb rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych na obszarach wiejskich i w odosobnionych skupiskach ludności.

Artykuł 9

Każdy Członek będzie zmierzał do zapewnienia przeszkolenia i dostępności doradców oraz innego wykwalifikowanego personelu do spraw rehabilitacji zawodowej, odpowiedzialnych za poradnictwo zawodowe, szkolenie zawodowe, pośrednictwo pracy i zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

CZĘŚĆ IV

Postanowienia końcowe

Artykuł 10

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zostanie poinformowany o formalnych ratyfikacjach niniejszej konwencji w celu ich zarejestrowania.

Artykuł 11

1. Niniejsza konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy,

Article 5

The representative organisations of employers and workers shall be consulted on the implementation of the said policy, including the measures to be taken to promote co-operation and co-ordination between the public and private bodies engaged in vocational rehabilitation activities. The representative organisations of and for disabled persons shall also be consulted.

PART III

Action at the national level for the development of vocational rehabilitation and employment services for disabled persons

Article 6

Each Member shall, by laws or regulations or by any other method consistent with national conditions and practice, take such steps as may be necessary to give effect to Articles 2, 3, 4 and 5 of this Convention.

Article 7

The competent authorities shall take measures with a view to providing and evaluating vocational guidance, vocational training, placement, employment and other related services to enable disabled persons to secure, retain and advance in employment; existing services for workers generally shall, wherever possible and appropriate, be used with necessary adaptations.

Article 8

Measures shall be taken to promote the establishment and development of vocational rehabilitation and employment services for disabled persons in rural areas and remote communities.

Article 9

Each Member shall aim at ensuring the training and availability of rehabilitation counsellors and other suitably qualified staff responsible for the vocational guidance, vocational training, placement and employment of disabled persons.

PART IV

Final provisions

Article 10

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 11

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Orga-

których ratyfikacje zostaną zarejestrowane przez Dyrektora Generalnego.

2. Wejdzie ona w życie po upływie dwunastu miesięcy od daty zarejestrowania przez Dyrektora Generalnego ratyfikacji niniejszej konwencji przez dwóch Członków.

3. Następnie konwencja ta wejdzie w życie odnośnie do każdego Członka po upływie dwunastu miesięcy od daty zarejestrowania jego ratyfikacji.

Artykuł 12

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięciu lat od daty początkowego wejścia jej w życie, aktem przekazanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przez niego zarejestrowanym. Wypowiedzenie to nabierze mocy dopiero po upływie jednego roku od daty jego zarejestrowania.

2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, a który w ciągu roku po upływie dziesięcioletniego okresu, wymienionego w poprzednim ustępie, nie skorzysta z prawa wypowiedzenia przewidzianego w poprzednim ustępie, będzie związany postanowieniami niniejszej konwencji na kolejny okres dziesięciu lat i następnie będzie mógł ją wypowiedzieć po upływie każdego okresu dziesięciu lat, z zachowaniem warunków przewidzianych w niniejszym artykule.

Artykuł 13

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zawiadomi wszystkich Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy o zarejestrowaniu wszystkich ratyfikacji i aktów wypowiedzenia, przekazanych mu przez Członków Organizacji.

2. Zawiadamiając Członków Organizacji o zarejestrowaniu drugiej zgłoszonej mu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę wejścia w życie niniejszej konwencji.

Artykuł 14

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy udzieli Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania, zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, wyczerpujących informacji o wszystkich ratyfikacjach i aktach wypowiedzenia, które zarejestrował zgodnie z postanowieniami poprzednich artykułów.

Artykuł 15

Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy, w każdym przypadku, gdy uzna to za potrzebne, przedstawi Konferencji Ogólnej sprawozdanie ze stosowania niniejszej konwencji i rozpatrzy, czy należy wpisać do porządku dziennego Konferencji sprawę całkowitej lub częściowej jej rewizji.

nisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 12

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 13

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 14

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 15

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Artykuł 16

1. W razie przyjęcia przez Konferencję nowej konwencji wprowadzającej całkowitą lub częściową rewizję niniejszej konwencji i o ile nowa konwencja nie będzie stanowić inaczej:

- (a) ratyfikacja przez Członka nowej konwencji wprowadzającej rewizję spowoduje z mocy samego prawa, bez względu na postanowienia artykułu 12 powyżej, natychmiastowe wypowiedzenie niniejszej konwencji z zastrzeżeniem, że nowa konwencja wprowadzająca rewizję wejdzie w życie,
- (b) począwszy od daty wejścia w życie nowej konwencji wprowadzającej rewizję, niniejsza konwencja przestanie być otwarta do ratyfikacji przez Członków.

2. Niniejsza konwencja pozostanie w każdym razie w mocy w swej formie i treści w stosunku do tych Członków, którzy ją ratyfikowali, a nie ratyfikowali konwencji wprowadzającej rewizję.

Artykuł 17

Teksty angielski i francuski niniejszej konwencji są jednakowo autentyczne.

Powyższy tekst jest autentycznym tekstem konwencji, przyjętej należycie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy na jej sześćdziesiątej dziewiątej sesji, która odbyła się w Genewie i została ogłoszona za zamkniętą w dniu dwudziestego drugiego czerwca 1983 r.

NA DOWÓD CZEGO w dniu dwudziestego drugiego czerwca 1983 r. złożyli swe podpisy:

Przewodniczący Konferencji	Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy
<i>J. B. Bolger</i>	<i>F. Blanchard</i>

Article 16

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 12 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 17

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

The foregoing is the authentic text of the Convention duly adopted by the General Conference of the International Labour Organisation during its Sixty-ninth Session which was held at Geneva and declared closed the twenty-second day of June 1982.

IN FAITH WHEREOF we have appended our signatures this twenty-second day of June 1983.

President of the Conference	Director-General of the International Labour Office
<i>J. B. Bolger</i>	<i>F. Blanchard</i>

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 4 listopada 2004 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *M. Belka*